

Briuselis, 2020 05 20
COM(2020) 505 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

**dėl 2020 m. Vokietijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl
2020 m. Vokietijos stabilumo programos**

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2020 m. Vokietijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2020 m. Vokietijos stabilumo programos

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo², ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) 2019 m. gruodžio 17 d. Komisija priėmė metinę tvaraus augimo strategiją, kuria pradedamas 2020 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Ji tinkamai atsižvelgė į 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį. 2019 m. gruodžio 17 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 taip pat priėmė įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Vokietija nurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija taip pat priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos;
- (2) 2020 m. vasario 26 d. paskelbta 2020 m. Vokietijos ataskaita³. Joje įvertinta Vokietijos pažanga, padaryta įgyvendinant 2019 m. liepos 9 d. Tarybos priimtas šaliai skirtas rekomendacijas⁴, veiksmai, kurių šalis ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

² OL L 306, 2011 11 23, p. 25.

³ SWD(2020) 504 *final*.

⁴ OL C 301, 2019 9 5, p. 117.

skirtas rekomendacijas, ir Vokietijos pažanga siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“. Į ją įtraukti ir nuodugnios apžvalgos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį rezultatai, kurie taip pat buvo paskelbti 2020 m. vasario 26 d. Atlikusi analizę Komisija padarė išvadą, kad Vokietijoje yra susidaręs makroekonominis disbalansas. Visų pirma didelis einamosios sąskaitos perteklius rodo taupymo nulemtą žemą investicijų lygį ir turi tarpvalstybinių pasekmių;

- (3) 2020 m. kovo 11 d. Pasaulio sveikatos organizacija COVID-19 protrūkį oficialiai paskelbė pasauline pandemija. Dėl pandemijos piliečiai, visuomenė ir ekonomika pateko į ekstremalią didelio pavojaus visuomenės sveikatai situaciją. Ji kelia didžiulį spaudimą nacionalinėms sveikatos sistemoms, trikdo pasaulines tiekimo grandines, kelia finansų rinkų nestabilumą, lemia vartotojų paklausos sukrėtimus ir neigiamai veikia įvairius sektorius. Ji kelia grėsmę žmonių darbo vietoms, jų pajamoms ir įmonių verslui. Jos sukeltas didelis ekonominis sukrėtimas jau turi skaudžių pasekmių Europos Sąjungoje. 2020 m. kovo 13 d. Komisija priėmė komunikatą⁵, kuriuo raginama užtikrinti suderintą ekonominį atsaką į krizę, įtraukiant visus nacionalinio ir Sąjungos lygmens suinteresuotuosius subjektus;
- (4) kelios valstybės narės paskelbė nepaprastą padėtį arba ėmėsi neatidėliotinių priemonių. Visos neatidėliotinos priemonės turėtų būti griežtai proporcingos, būtinos, ribotos trukmės ir atitikti Europos bei tarptautinius standartus. Joms turėtų būti taikoma demokratinė priežiūra ir nepriklausoma teisminė peržiūra;
- (5) 2020 m. kovo 20 d. Komisija priėmė Komunikatą dėl Stabilumo ir augimo pakte nustatytos bendrosios išvengimo sąlygos taikymo⁶. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 1 dalyje, 6 straipsnio 3 dalyje, 9 straipsnio 1 dalyje bei 10 straipsnio 3 dalyje ir Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 5 dalyje bei 5 straipsnio 2 dalyje nustatytą išlygą sudaromos palankesnės sąlygos koordinuoti biudžeto politiką esant dideliame ekonomikos nuosmukiui. Komunikate Komisija pritarė Tarybos nuomonei, kad, atsižvelgiant į numatomą didelį ekonomikos nuosmukį dėl COVID-19 protrūkio, dabartinės sąlygos leidžia pradėti taikyti šią išlygą. 2020 m. kovo 23 d. valstybių narių finansų ministrai pritarė Komisijos vertinimui. Pradėjus taikyti bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą leidžiama laikinai nukrypti nuo vidutinio laikotarpio biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, jei tai nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutiniu laikotarpiu. Kalbant apie korekcinę dalį, Taryba taip pat gali, remdamasi Komisijos rekomendacija, priimti patikslintą fiskalinę trajektoriją. Taikant bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą Stabilumo ir augimo pakto procedūros nestabdomos. Ji suteikia galimybę valstybėms narėms nukrypti nuo paprastai taikomų biudžetinių reikalavimų, o Komisijai ir Tarybai – imtis būtinų politikos koordinavimo priemonių laikantis Pakto;
- (6) siekiant apriboti ir kontroliuoti pandemijos plitimą, padidinti nacionalinių sveikatos sistemų atsparumą, verslui bei namų ūkiams teikiamos paramos priemonėmis sušvelninti socioekonominius padarinius ir užtikrinti adekvačias sveikatos ir saugos sąlygas darbo vietoje, kad būtų galima atnaujinti ekonominę veiklą, reikia nuolatinių veiksmų. Kad paremtų valstybių narių pastangas tose srityse, ES turėtų visapusiškai išnaudoti įvairias turimas priemones. Be to, valstybės narės ir Sąjunga turėtų bendradarbiaudamos rengti priemones, kurios yra būtinos, kad galėtume grįžti prie įprasto savo visuomenės ir ekonomikos funkcionavimo ir tvaraus augimo,

⁵ COM(2020) 112 *final*.

⁶ COM(2020) 123 *final*.

įtraukdamas, *inter alia*, žaliąją pertvarką bei skaitmeninę transformaciją ir naudodamosi visa krizės metu įgyta patirtimi;

- (7) dėl COVID-19 krizės išryškėjo bendrosios rinkos gebėjimas lanksčiai prisitaikyti prie išskirtinių aplinkybių. Vis dėlto siekiant užtikrinti greitą ir sklandų perėjimą prie atsigavimo etapo ir laisvo prekių, paslaugų bei darbuotojų judėjimo, išskirtines priemones, neleidžiančias įprastai veikti bendrajai rinkai, būtina panaikinti, kai tik jos bus nebebūtinės. Dabartinė krizė parodė, kad sveikatos sektoriuje reikia pasirengimo krizėms planų, visų pirma apimančių geresnes pirkimo strategijas, diversifikuotas tiekimo grandines ir strateginius būtiniausių prekių rezervus. Jie yra esminiai platesnių pasirengimo krizėms planų rengimo elementai;
- (8) kad visus nenaudojamus Europos struktūrinių ir investicijų fondų išteklius valstybės narės galėtų sutelkti išskirtiniam COVID-19 pandemijos poveikiui švelninti, Sąjungos teisės aktų leidėjas jau priėmė atitinkamų teisės aktų pakeitimus⁷. Tais pakeitimais bus suteikta papildomų lankstumo galimybių ir nustatytos supaprastintos ir racionalizuotos procedūros. Siekiant sumažinti pinigų srautų sunkumus, valstybėms narėms taip pat suteikta galimybė 2020–2021 finansiniais metais pasinaudoti 100 % bendru finansavimu iš Sąjungos biudžeto. Vokietija raginama visapusiškai pasinaudoti tomis galimybėmis, kad padėtų asmenims ir sektoriams, kuriuos šie iššūkiai paveikė labiausiai;
- (9) dėl skirtingų specializacijos modelių tikėtina, kad skirtinguose sektoriuose ir regionuose socioekonominiai pandemijos padariniai bus nevienodi. Todėl kyla rizika, kad skirtumai Vokietijoje didės. Atsižvelgiant į riziką, kad laikinai sutriks valstybių narių tarpusavio konvergencijos procesas, dabartinėmis aplinkybėmis reikia tikslinių atsakomųjų politikos priemonių;
- (10) 2020 m. balandžio 20 d. Vokietija pateikė 2020 m. nacionalinę reformų programą, o 2020 m. balandžio 30 d. – 2020 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;
- (11) šiuo metu Vokietijai taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis ir skolos taisyklė;
- (12) 2020 m. stabilumo programoje vyriausybė numato nominaliojo balanso pablogėjimą nuo 1,4 % BVP pertekliaus 2019 m. iki 7¼ % BVP deficito 2020 m. 2020 m. stabilumo programoje numatoma, kad iki 59,8 % 2019 m. sumažėjęs valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis 2020 m. išaugs iki 75¼ %. Makroekonominę ir fiskalinę perspektyvą veikia didelis neapibrėžtumas dėl COVID-19 pandemijos;
- (13) reaguodama į COVID-19 pandemiją ir laikydamosi suderinto Sąjungos požiūrio, Vokietija ėmėsi biudžetinių priemonių, kad padidintų sveikatos sistemos pajėgumą, suvaldytų pandemiją ir suteiktų pagalbą labiausiai nukentėjusiems asmenims ir sektoriams. Pagal 2020 m. stabilumo programą tos biudžetinės priemonės 2020 m.

⁷ 2020 m. kovo 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/460, kuriuo dėl konkrečių priemonių investicijoms į valstybių narių sveikatos priežiūros sistemas ir kitus jų ekonomikos sektorius sutelkti reaguojant į COVID-19 protrūkį iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 508/2014 (Atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyva) (OL L 99, 2020 3 31, p. 5) ir 2020 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/558, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1301/2013 ir (ES) Nr. 1303/2013, kiek tai susiję su konkrečiomis priemonėmis, kuriomis sudaromos išskirtinės lanksčios sąlygos naudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas reaguojant į COVID-19 protrūkį (OL L 130, 2020 4 24, p. 1).

sudaro 7,2 % BVP. Tarp šių priemonių – likvidumo parama įmonėms, speciali pagalba mažosioms įmonėms ir savarankiškai dirbantiems asmenims dotacijomis ir paskolomis, taip pat paprastesnis sutrumpinto darbo laiko tvarkos taikymas siekiant išvengti darbuotojų atleidimo. Be to, Vokietija paskelbė apie priemones, kurios, nors ir nedaro tiesioginio poveikio biudžetui, padės palaikyti įmonių likvidumą; 2020 m. stabilumo programoje įvertinta, kad jos sudarys 24,9 % BVP. Tai tokios priemonės kaip paskolų garantijos, kurias daugiausia teikia valstybės valdomas plėtros bankas „KfW“ ir reaguojant į COVID-19 pandemiją įsteigtas naujas Ekonomikos stabilizavimo fondas. Kitaip nei 2020 m. stabilumo programoje, atliekant Komisijos skaičiavimus į diskrecines priemones, turinčias poveikį biudžetui, t. y. dėl ekonomikos nuosmukio suteiktą mokesčių atidėjimą ir biudžeto kompensacijas už sumažėjusias mokestines pajamas, neatsižvelgta. Apskritai priemonės, kurių ėmėsi Vokietija, atitinka Komisijos komunikate dėl suderinto ekonominio atsako į COVID-19 protrūkį išdėstytas gaires. Visiškas tų priemonių įgyvendinimas, o vėliau, kai leis ekonominės sąlygos, fiskalinės politikos perorientavimas siekiant užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę padės išsaugoti fiskalinį tvarumą vidutiniu laikotarpiu;

- (14) remiantis Komisijos 2020 m. pavasario prognoze, grindžiama nesikeičiančios politikos scenarijumi, Vokietijos valdžios sektoriaus balansas bus $-7,0$ % BVP 2020 m. ir $-1,5$ % BVP 2021 m. Numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis 2020 m. pasieks 75,6 % BVP, o 2021 m. – 71,8 % BVP;
- (15) dėl 2020 m. Vokietijos planuojamo 3 % BVP deficito ribos viršijimo 2020 m. gegužės 20 d. Komisija paskelbė pranešimą, parengtą pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį. Apskritai analizė rodo, kad Sutartyje ir Reglamente (EB) Nr. 1467/1997 apibrėžtas deficito kriterijus nėra įvykdytas;
- (16) pirmasis užsikrėtimo virusu atvejis Vokietijoje užregistruotas 2020 m. sausio 27 d., o nuo 2020 m. kovo mėn. užsikrėtusiųjų COVID-19 skaičius ėmė eksponentiškai augti. Reaguodamos į tai ir siekdamos sustabdyti viruso plitimą Vokietijos valdžios institucijos įvedė izoliavimo priemones, pavyzdžiui, uždarė visas nebūtinai mažmeninės prekybos parduotuves, restoranus, pramogų ir kultūros įstaigas, sporto klubus, mokyklas ir universitetus. Viešose vietose uždrausti daugiau nei dviejų asmenų susibūrimai, o gyventojų paprašyta kuo labiau riboti visus socialinius kontaktus. Pačiai gamybos pramonei izoliavimo priemonės netaikytos. Tačiau didžiosios gamyklos užsidarė kelioms savaitėms dėl sutrikusios išorės prekybos ir sumažėjusios paklausos. Ekonominės perspektyvos smarkiai pablogėjo: Komisijos pavasario prognozėje 2020 m. nurodomas 6,5 % BVP nuosmukis. Nors plačiau pradėjus taikyti sutrumpinto darbo laiko tvarką (vok. *Kurzarbeit*) įmonėms lengviau išlaikyti darbuotojus, nedarbo lygio augimas atrodo neišvengiamas. Pagal prognozę numatoma, kad nedarbas 2020 m. išaugs iki 4 %, o 2021 m. sumažės iki 3,5 %;
- (17) siekdama sušvelninti ekonominius padarinius Vokietijos valdžia skubiai reagavo ir priėmė plataus masto priemones. Mažosioms įmonėms, savarankiškai dirbantiems asmenims ir laisvai samdomiems darbuotojams siūloma iki 50 mlrd. EUR neatidėliotina parama (tiesioginės dotacijos). Pasitelkusi įsteigtą naują Ekonomikos stabilizavimo fondą ir valstybinį plėtros banką „KfW“ vyriausybė skyrė bent 822 mlrd. EUR sumą (24 % BVP) valstybės garantijoms, kuriomis padengiama iki 80–90 % (kai kuriais ypatingais atvejais iki 100 %) skolinančiojo banko kredito rizikos, ir taip padidino įvairių dydžių įmonėms teikiamų paskolų apimtį ir galimybes jas gauti. Be to, Ekonomikos stabilizavimo fondas gali paremti dideles įmones laikinai suteikdamas joms papildomo nuosavo kapitalo. Siekiant padidinti įmonių likvidumą priimti mokesčių atidėjimo, išankstinio mokėjimo ir baudų koregavimai. Kad būtų

išvengta techninių nemokumo procedūrų, pakeistos nemokumo taisyklės. Atskiros žemės (vok. *Länder*) papildė federalines priemones savo pačių paramos programomis. Rengiant ir įgyvendinant šias priemones reikia atsižvelgti į bankų sektoriaus atsparumą. Panašu, kad COVID-19 krizė dar labiau paveiks ir taip menką Vokietijos bankų sektoriaus pelningumą. Taigi Vokietijos bankams gali tekti dar labiau susimąžinti išlaidas, kad padidintų pelningumą ir atlaisvintų lėšas investicijoms į informacines technologijas ir organinio kapitalo kaupimui. Papildomas konsolidavimas taip pat padėtų siekti šio tikslo;

- (18) padėtis gerais rezultatais metų pradžioje džiuginusioje darbo rinkoje dėl COVID-19 pandemijos ir susijusių izoliavimo priemonių pablogėjo. Siekdama sušvelninti krizės poveikį užimtumui ir visuomenei, vyriausybė teikia tvirtą paramą taikydama sutrumpinto darbo laiko tvarką (*Kurzarbeit*). Vyriausybė supaprastino sąlygas, kuriomis galima šia tvarka naudotis, atgaline data pradėjo ją taikyti laikiniesiems darbuotojams ir padidino mokamas sumas. Tai padeda išsaugoti darbo vietas ir apsaugoti namų ūkių pajamas. Darbdaviams suteiktos finansinės lengvatos, t. y. už prarastą darbo laiką socialinio draudimo įmokų jie nemoka. Supaprastinta minimalių pajamų paramos gavimo tvarka (pagal Vokietijos socialinio kodekso (*Sozialgesetzbuch/SGB*) II knygą) padeda praradusiems pajamas gyventojams. Mažas pajamas gaunančios šeimos remiamos taikant paprastesnę išmokų vaikui ir minimalių pajamų tvarką. Be to, nuomininkams, kuriems kyla pavojus netekti pajamų, teikiama laikina apsauga nuo iškeldinimo. Nors Vokietijos rezultatai Europos socialinių teisių ramstį pagrindžiančioje socialinių rodiklių suvestinėje buvo geri, neištaisius nustatytų trūkumų dabartinės krizės sąlygomis gali sumažėti pažeidžiamų grupių pajamos;
- (19) reaguodama į sveikatos krizės pasekmes Vokietija naudojo savo visuotinę sveikatos sistemą, siūlančią aukštos kokybės priežiūrą, ir sugebėjo skubiai padidinti savo testavimo ir intensyvios priežiūros pajėgumus. Vis dėlto užsitęsusi COVID-19 krizė išryškino nuolatinę būtinybę stiprinti sveikatos sistemos atsparumą. Problemų toliau kelia slaugos darbuotojų trūkumas ir slaugytojų profesijos patrauklumas. Nepaisant palyginti didelio slaugytojų skaičiaus vienam gyventojui, ligoninės praneša apie didėjančią laisvų slaugytojų darbo vietų skaičių. Taip pat būtų galima patobulinti ir skaitmeninėmis priemonėmis palengvinti pirminės priežiūros ir ligoninių lygmens sveikatos priežiūros paslaugų teikėjų, taip pat sveikatos priežiūros ir socialinės paramos koordinavimą. E. sveikatos infrastruktūra diegiama sparčiau, tačiau sveikatos ir priežiūros paslaugų tiekimas internetu, e. receptai ir keitimasis medicininiais duomenimis ir toliau gerokai atsilieka nuo ES vidurkio. 2020 m. kovo mėn. priimtas naujas įstatymas padeda švelninti COVID-19 pasekmes ekonomikai ir visų pirma yra naudingas ligoninėms ir privačias praktikas turintiems gydytojams. Tačiau siekiant toliau teikti priežiūrą visose srityse turės būti užtikrintas ilgalaikis sveikatos priežiūros įstaigų finansavimas, nes atidėjus nebūtinąs operacijas ir gydymą sumažėjo sveikatos sektoriaus įstaigų finansinės pajamos, o už turimas lėšas perkami prioritetiniai testai ir įranga. Vokietija turi stiprią mokslinių tyrimų bazę, todėl yra pajėgi dalyvauti specialiose mokslinių tyrimų ir inovacijų priemonėse, kuriomis reaguojama į COVID-19 krizę, be kita ko, kurti vakcinas ir gydymo priemones, plėtoti mokslinių tyrimų tinklus siekiant suvienyti ir sustiprinti Vokietijos universitetų medicinos srities mokslinius tyrimus ir teikti paramą Pasirengimo epidemijoms inovacijų koalicijai;
- (20) siekiant paremti ekonomikos atsigavimą, bus svarbu paankstinti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir skatinti privačias investicijas. 2019 m. viešosios ir privačiosios investicijos toliau užtikrintai didėjo, tačiau investicinių poreikių neatitiko. Viešosios investicijos nesiekia pajamų pakeitimo normos

savivaldybėse, kur nepanaudotų investicijų dalis išlieka didelė (4 % BVP), nes naudoti investicijas trukdo pajėgumo ir planavimo suvaržymai. Jau suplanuotas investicijas į žaliąsias technologijas ir energiją galima panaudoti anksčiau, pavyzdžiui, pastatų renovacijos ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektams. Nepaisant pastarojo meto iniciatyvų, šaliai sudėtinga įgyvendinti trumpalaikius ir vidutinio laikotarpio priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslus ir 2050 m. neutralizuoto poveikio klimatui tikslus. Tas pats pasakytina ir apie aplinkosaugos ir energijos vartojimo efektyvumo tikslus, nes patrauklios kainos, ypač dėl dabartinės COVID-19 krizės sumažėjusios naftos kainos, neskatina klimatui ir aplinkai palankaus elgesio. Vokietijos perėjimui prie neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ilgą laikotarpį reikės didelių privačiųjų ir viešųjų investicijų tokiuose sektoriuose kaip atsinaujinantieji energijos ištekliai, elektros infrastruktūra, energijos vartojimo efektyvumas, darnusis transportas ir kt. Be to, Vokietijos federalinė audito institucija sukritikavo su žaliosios energijos pertvarka susijusių priemonių ekonominį efektyvumą. Siekiant pasinaudoti visiškai integruotos tvarios energijos sistemos privalumais, pavyzdžiui, nuoseklia informacija apie kainas, prireiks daugiau pastangų ir ilgalaikių investicijų į energijos tinklus. Netaršus judumas gali būti paskatintas tinkamomis reguliavimo priemonėmis ir didesnėmis bei spartesnėmis investicijomis į darniojo transporto infrastruktūrą ir netaršaus judumo sprendimus. Siekiant padėti ekonomikai atsigaivinti ir padidinti jos tvarumą bei konkurencingumą, būtinos papildomos investicijos į mokslinius tyrimus ir plėtrą. 2018 m. išlaidos švietimui ir moksliniams tyrimams toliau sudarė 9,1 % BVP ir nesiekė nacionalinio tikslo (10 %). Privačiosios investicijos į mokslinius tyrimus ir plėtrą vis dažniau nukreipiamos į didžiąsias įmones. Nepaisant politikos priemonių, būstų pasiūla gerokai atsiliko nuo metinio būstų tikslo, t. y. 375 000 naujų butų statybos 2017–2021 m. Sunormalizuoti šį disbalansą ir padidinti būsto įperkumą padėtų investicijas į naujus būstus skatinančios politikos priemonės. Vokietijai reaguoti į kai kuriuos dėl perėjimo prie neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos kylančius iššūkius, visų pirma šalies ataskaitos D priede nurodytose teritorijose, turėtų padėti 2021–2027 m. Teisingos pertvarkos fondo programavimas. Tai suteiktų Vokietijai galimybę kuo geriau pasinaudoti tuo fondu;

- (21) suvaržius judumą svarbus vaidmuo tenka šiuolaikinei skaitmeninei infrastruktūrai ir skaitmeninėms paslaugoms. Investicijomis į skaitmeninę infrastruktūrą ir viešąsias paslaugas galima padėti ekonomikai atsigaivinti ir sumažinti vis dar didelį Vokietijos atotrūkį nuo kitų šalių itin didelio pralaidumo tinklų aprėpties požiūriu. 2019 m. ta aprėptis Vokietijoje sudarė 32,7 %, palyginti su 44 % ES vidurkiu, o į patalpas įvestų šviesolaidžio linijų aprėptis tebuvo 10,5 % ir gerokai atsiliko nuo 33,5 % ES vidurkio. COVID-19 krizė išryškino sujungtų skaitmeninių paslaugų svarbą. Nepakankamas junglumas gali būti pagrindinis veiksnys, stabdantis investicijas į skaitmeninimą, visų pirma kalbant apie mažąsias ir vidutines įmones, lėtai perimančias skaitmenines technologijas. Palyginti su valstybėmis narėmis, Vokietija vis dar atsilieka skaitmeninių viešųjų paslaugų srityje, nepaisant įmonėms skirtų tokių paslaugų pagerinimo. Vis dėlto valdžios institucijos ir plačioji visuomenė internetu bendrauja labai mažai. Interneto prieigos įstatymas įgyvendinamas vangiai, taigi pasiekti tikslą – iki 2022 m. suskaitmeninti 575 tarnybas – bus sudėtinga. Kad skaitmeninis viešasis administravimas pastebimai pagerėtų, įstatymą turėtų įgyvendinti visos susijusios (federalinės, valstybės ir savivaldybių) viešosios institucijos;
- (22) įgyvendinant paramos priemones ir vėliau svarbu kuo labiau mažinti reguliavimo ir administracinę naštą. Užtikrinus, kad paramos priemonių gavėjams tektų kuo mažesnė administracinė našta, būtų pasirūpinta, kad mažesnės įmonės gautų tokią pačią paramą

iš tarpininkų kaip ir didesnės. Dar labiau sąlygas mažosioms ir vidutinėms įmonėms pagerintų kitos administracinės naštos visokeriopas sumažinimas, nesusijęs su paramos priemonėmis, pavyzdžiui, lankstus nebūtinių biurokratinių procedūrų taikymas;

- (23) jau prieš prasidedant COVID-19 krizei technologijų pažanga keitė darbo rinką ir švietimui bei mokymui, be kita ko, perkvalifikavimui, kvalifikacijos kėlimui ir skaitmeninių įgūdžių tobulinimui reikėjo didesnio finansavimo. Dėl COVID-19 krizės šis poreikis dar labiau išaugo, visų pirma kalbant apie darbuotojus, dirbančius sektoriuose, kuriems socialinių kontaktų ribojimas gali daryti poveikį ilgiau, ir darbuotojus, kuriems iškilo pavojus netekti darbo. Staigus perėjimas prie labiau skaitmeninės visuomenės ir mokymosi namie gali kelti ypatingų sunkumų pažeidžiamiems mokiniams ir studentams, kurie neturi prieigos prie skaitmeninių sprendimų ir paramos namie. Sunku ir neįgaliams studentams. Reikia itin dėmesingai užtikrinti, kad visi mokiniai ir studentai įgytų pagrindinius programoje numatytus įgūdžius ir keliems mėnesiams sutrikus mokymuisi dėl COVID-19 nepatektų į nepalankią padėtį visam gyvenimui. Kyla pavojus, kad turimų pagrindinių įgūdžių nelygybė, susijusi su socioekonominėmis sąlygomis ir migrantų kilmė, dar labiau išaugs. Krizė parodė, kaip svarbu toliau tobulinti švietimo sistemą, kad būtų skatinamas pažangus ir įtraukus atsigavimas ir pagal planą įgyvendinama žaliaji bei skaitmeninė pertvarka;
- (24) nors šiose rekomendacijose dėmesys sutelktas į pandemijos socioekonominio poveikio švelninimą ir palankesnių sąlygų ekonomikai atsigauti sudarymą, 2019 m. liepos 9 d. Tarybos priimtose 2019 m. konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose taip pat aptartos reformos, būtinos siekiant reaguoti į vidutinio laikotarpio ir ilgalaikius struktūrinius iššūkius. Tos rekomendacijos tebėra aktualios, o jų įgyvendinimas bus toliau stebimas per visą kitų metų Europos semestro metinį ciklą. Taip pat bus stebimas ir rekomendacijų dėl ekonominės politikos, susijusios su investicijomis, įgyvendinimas. Į pastarąsias rekomendacijas turėtų būti atsižvelgta strateginio sanglaudos politikos finansavimo po 2020 m. programavimo procese, be kita ko, rengiant dabartinės krizės poveikio švelninimo priemones ir išėjimo iš jos strategijas;
- (25) Europos semestras yra nuolatinio Sąjungos ekonominės ir užimtumo politikos koordinavimo sistema, galinti prisidėti prie tvarios ekonomikos. 2020 m. nacionalinėse reformų programose valstybės narės įvertino pažangą, padarytą įgyvendinant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus (DVT). Užtikrindama, kad būtų visapusiškai įgyvendintos toliau pateiktos rekomendacijos, Vokietija prisidės prie pažangos, daromos siekiant DVT, ir bendrų pastangų užtikrinti konkurencingą tvarumą Sąjungoje;
- (26) siekiant greitai atsigauti nuo ekonominio COVID-19 poveikio, labai svarbu glaudžiai koordinuoti ekonominės ir pinigų sąjungos šalių ekonomiką. Vokietija, kaip valstybė narė, kurios valiuta yra euro, atsižvelgdama į Euro grupės politines gaires, turėtų užtikrinti, kad jos politika ir toliau atitiktų rekomendacijas euro zonai ir būtų koordinuojama su kitų euro zonos valstybių narių politika;
- (27) per 2020 m. Europos semestrą Komisija atliko išsamią Vokietijos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2020 m. šaliai skirtoje ataskaitoje. Be to, ji įvertino 2020 m. stabilumo programą ir 2020 m. nacionalinę reformų programą, taip pat veiksmus, kurių Vokietija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Vokietijos politikai, bet ir tai, kaip jie atitinka Sąjungos taisykles ir gaires,

nes būtina stiprinti bendrą Sąjungos ekonomikos valdymą Sąjungos lygio priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų;

- (28) atsižvelgdama į tą vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2020 m. stabilumo programą, o jos nuomonė⁸ pateikta visų pirma toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje,
- (29) atsižvelgdama į Komisijos nuodugnios apžvalgos ir šio vertinimo rezultatus, Taryba išnagrinėjo 2020 m. nacionalinę reformų programą ir 2020 m. stabilumo programą. Šiose rekomendacijose atsižvelgiama į poreikį kovoti su pandemija ir sudaryti palankesnes sąlygas ekonomikai atsigauti, nes tai pirmas būtinas žingsnis, kuris leistų koreguoti disbalansą. Rekomendacijos, kuriomis tiesiogiai mažinamas Komisijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį nustatytas makroekonominis disbalansas, atspindėtos 2 rekomendacijoje,

REKOMENDUOJA Vokietijai 2020 ir 2021 m. imtis šių veiksmų:

1. Laikantis bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas. Kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę ir skolos tvarumą, kartu didinant investicijas. Sutelkti pakankamai išteklių ir didinti sveikatos sistemos atsparumą, be kita ko, diegiant e. sveikatos paslaugas.
2. Siekiant paremti ekonomikos atsigavimą, paankstinti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir skatinti privačiąsias investicijas. Investicijas sutelkti į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, visų pirma į darnųjį transportą, švarias, efektyvias ir integruotas energijos sistemas, skaitmeninę infrastruktūrą ir įgūdžius, būstą, švietimą, mokslinius tyrimus ir inovacijas. Tobulinti visais lygmenimis teikiamas skaitmenines viešąsias paslaugas ir skatinti mažųjų ir vidutinių įmonių skaitmeninimą. Mažinti įmonėms tenkančią reguliavimo ir administracinę našą.

Priimta Briuselyje,

Tarybos vardu
Pirmininkas

⁸ Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.